Влада — Радам!

Голос України

Газета Верховної Ради України ◆ № 144 (394) ◆ П'ятниця, 31 липня 1992 року ◆ Ціна 1 крб.

ЕКОНОМІЧНИМ РЕФОРМАМ — ЕНЕРГІЮ І ПОШУК

Хід економічних реформ, налагодження виробничих відносин за нинішніх непростих стосунків між партнерами із колишніх союзних республік, зародження перших паростків роботи в умовах ринку були в центрі уваги зустрічей Голови Верховної Ради України І. С. Плюща в трудових колективах Вінниччини.

Його перебування в області розпочалося з відвідання Калинівського міжколгоспного консервного заводу, де в ці дні виготовляють овочеву і ягідну продукцію, зокрема, лише соків 28 найменувань, вироби з борошна тощо. Голова Верховної Ради висловив задоволення тим, що підприємство не лише не знизило темпів виробництва так потрібних споживачам товарів, але й, завдяки розвиткові співробітництва з рядом зарубіжних фірм, розширило їх асортимент, запроваджує прогресивні технології.

Приємне враження на І. С. Плюща справило і Калинівське виробниче об'єднання «Харчомаш». Нині на заводі виготовляють надзвичайно потрібні на селі круподерки, міні-млини, агрегати для сухого пресування сіна, комплекси для розпилювання й обробки граніту, гідрозахвати для трелювання лісу, бульдозери, бетонозмішувачі, автоклави для домашнього консервування й іншу техніку.

Глава парламенту республіки з задоволенням констатував той факт, що не тільки «Харчомаш», але й інші виробничі колективи області успішно інтегрують своє господарство в західний ринок. Підприємства та господарства Вінниччини уже налагодили міцне співробітництво з великими фірмами, підприємцями восьми країн.

На спеціалізованому підприємстві «Ремтехсільмаш» І. С. Плющ висловив ряд зауважень і побажань щодо техніки, яку воно тепер випускає, але в цілому схвалив ініціативу по розгортанню виробництва тих машин, виробів, яких нині не вистачає на селі. Це акумулятори, пилорами, труби, електроди, щілювачі-плоскорізи, інша техніка і матеріали.

І. С. Плющ побував на торжествах з нагоди відкриття мосту через Південний Буг у селищі Стрижавці.

У поїздці Голову Верховної Ради супроводжували представник Президента в області М. А. Дідик, голова обласної Ради народних депутатів П. І. Ткач, міністр внутрішніх справ України А. В. Василишин, президент концерну «Укршляхбуд» В. Т. Гуц.

Читайте в номері

8 Кримінал

28 МІЛЬЙОНІВ НА «ХРЕСТ», або Дещо про «ведмежатників» нової генерації

В наступному випуску

ДЕРЖАВНА ПРОГРАМА ПРИВАТИЗАЦІЇ МАЙНА ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

УКРАЇНА і Об'єднана Республіка Танзанія, прагнучи розвивати дружні зв'язки і взаємовигідне співробітництво, встановили дипломатичні відносини на рівні посольств.

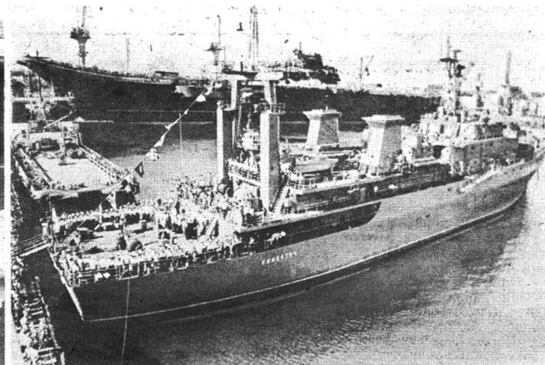
У БУДАПЕШТІ 27—29 липня відбулося перше засідання Змішаної українсько-угорської комісії з питань забезпечення прав національних меншин. Сторони позитивно оцінили стан справ у цій галузі українсько-угорського співробітництва, окреслили коло питань, що представляють взаємний інтерес.

В ході роботи комісії сторони підкреслили необхідність гармонізації міжнародних відносин, удосконалення механізму вирішення питань, що виникають, спираючись на відповідні законодавчі акти обох країн.

Українська і угорська делегації домовилися розробити найближчим часом конкретні програми в сфері освіти й культури. Сторони продовжуватимуть зустрічі і консультації з питань забезпечення прав національних меншин.

Флот України

«СЛАВУТИЧ» ПІДНІМАЄ ПРАПОР

Хоча проводи в море кораблів для корабелів виробничого об'єднання «Чорноморський суднобудівний завод» справа звична, сьогоднішні — помітна віха в біографії верфі. Перший з багатьох збудованих за історію заводу кораблів передається Військово-Морським Силам України.

На його борту виведено ім'я «Славутич», символіку незалежної України. Командуючий Військово-Морськими Силами України контр-адмірал Борис Кожин вручив виконуючому обов'язки командира корабля, капітанові третього рангу Карену Хачатурову Державний прапор України. За відродженою старою морською традицією було відправлено молебень — обряд освячення прапора і корабля. Жовто-блакитне полотнище і прапори розцвічування піднялися над першістком Військового флоту України.

Фото Олександра КРЕМКА.

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ ВИЧІКУВАТИ НЕ ЗБИРАЄТЬСЯ, А МВС ВИХОДИТЬ З ОКОПІВ

У приміщенні постійних Комісій Верховної Ради України відбулася прес-конференція за участю члена Президії Верховної Ради, голови постійної Комісії з питань правопорядку та боротьби із злочинністю Ярослава Кондратьєва, голови СБУ Євгена Марчука та першого заступника міністра внутрішніх справ України Володимира Корнійчука.

Шкода, але на прес-конференції на тему «Закони України щодо боротьби із злочинністю та їх виконання» про самі законопроекти, й особливо про відсутність оних, йшлося мало.

Хоча сьогодні очевидно, що правоохоронні органи задихаються від нестачі низки вкрай необхідних законів, скажімо, про організовану злочинність, про заборону державним чиновникам роботи за сумісництвом. Тим часом злочинне перекачування державних грошей у приватні кишені набирає розмаху, правоохоронці виловлюють «дрібну рибку», бо в такі правові сіті «акули» не потрапляють.

Одне слово, на терені боротьби із злочинністю втішного у нас сьогодні мало. Керівник СБУ Є. Марчук наголосив на зростанні криміногенних тенденцій у зовнішньоекономічній діяльності, у кредитно-банківській системі, в армії, а керівник МВС — на появі «на рівному місці» ще однієї болячки — великої кількості фальшивих купонів, що треба розглядати як економічну диверсію проти молодої держави.

При цьому атавізми адміністративно-командної системи відживають надто повільно. Це ж як треба було допекти завжди стриманому генералу Марчуку, щоб той перед таким журналістським загалом не поскупився на цілу низку фактів живучості «телефонного права». До речі, він наголосив, що тут його відомство особливо великі надії покладає на засоби масової інформації. З цією метою СБУ залучила до своїх оперативних груп ряд журналістів республіканських видань.

Керівник спецслужби вважає, що вже сьогодні слід викорінювати перші елементи майбутніх мафіозних структур, не чекати, доки вони складуться за класичною схемою. В. Корнійчук запевнив, що міліція вийшла з окопів, контролює ситуацію. Я. Кондратьєв не заперечував цього й наголосив, що потрібна національна програма боротьби із злочинністю, спеціальний координаційний центр при Президенті України.

Анатолій БЕНЬ.

ОФІЦІЙНІ ЗУСТРІЧІ

Голова Верховної Ради України Іван Степанович Плющ прийняв сьогодні Повірену у справах Швейцарії в Україні пані Анн Боті.

Керівництво Швейцарії після прийняття Верховною Радою України Акта проголошення незалежності України виявляє глибокий інтерес до розвитку взаємовідносин. Має свої інтереси в Швейцарській Конфедерації і Україна. Про шляхи зближення економік двох держав, встановлення взаємовигідних контактів на різних рівнях і йшлося під час бесіди.

Голова парламенту України Іван Степанович Плющ розповів про діяльність Верховної Ради, відповів на цілий ряд запитань Анн Боті.

Бесіда пройшла у щирій, дружній обстановці.

* * *

30 липня Голова Верховної Ради України Іван Степанович Плющ прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Сполучених Штатів Америки в Україні Романа Попадюка на його прохання.

Під час бесіди було порушено ряд питань, пов'язаних з розширенням двосторонніх зв'язків між Україною і Сполученими Штатами Америки. Голова Верховної Ради розповів шановним гостям про економічну ситуацію в Україні, поділився враженнями від своєї поїздки по Київській та Вінницькій областях, навів конкретні приклади плідного співробітництва вінничан з американськими підприємцями, фірмами.

Пан Попадюк вручив І. С. Плющу запрошення Конгресу відвідати США у зручний для нього час. Запрошення було з вдячністю прийняте.

У бесіді взяли участь Перші Секретарі Посольства США в Україні Мері Крюгер та Джон Степанчук.

Урожай-92

БУДЕМО З ХЛІБОМ

Непоганим видався урожай зернових нинішнього року. Але питання, чи буде Україна з хлібом, з порядку денного не зняте. Окремі господарства до цього часу не приступили до продажу зерна державі. Про причини такого ставлення до держзамовлення йшлося на зустрічі Прем'єр-міністра Вітольда Фокіна з представниками Президента ряду районів Київської області і керівниками господарств, яка відбулась 29 липня у Миронівці. Нинішнього року пшениці в області збирають в середньому по 32 центнери з гектара, гороху — більше 30, непогано вродив яровий ячмінь. За попередніми даними, валовий збір зернових на Київщині становитиме близько 2 мільйонів тонн.

Але, як виявилось, багатьох не влаштовує ціна на хліб. Ми хочемо, говорили окремі керівники, щоб купували зерно по світових цінах.

Присутній на зустрічі віце-прем'єр-міністр Віктор Ситник, як то кажуть, з арифметичною точністю довів їм, що закупівельна ціна хліба в Україні наближена до світової. Тим більше, підкреслив він, за кожну надпланову тонну держава доплачуватиме ще 25 відсотків від встановленої ціни. Тобто, від 12 тисяч. Не відповідають дійсності і ті твердження, що промисловість «обдирає» сільське господарство. Якщо, наприклад, у 1990 році, щоб купити трактор Т-150, треба було продати 51 тонну зерна, то нинішнього — 39 тонн. На 10 тонн менше зерна йде і на покупку комбайна «Дон».

ЧАС ВИБОРУ

Під головуванням Прем'єр-міністра України Вітольда Фокіна відбулося чергове засідання Кабінету міністрів, на якому розглянуто ряд першочергових питань економічного розвитку держави та соціального захисту населення.

У зв'язку з прийняттям Верховною Радою України постанов з питань управління державним майном та обмеження монополізму виникла необхідність переглянути деякі схвалені ще раніше урядові акти. Це стосується, зокрема, створення державних корпорацій будівельного профілю, автомобільного транспорту, виробників товарів легкої промисловості, концернів по будівництву, ремонту і утриманню автомобільних шляхів, виробництву цементу і азбестоцементних виробів, матеріально-технічному і сервісному забезпеченню агропромислового комплексу та інших подібних об'єднань. Однією з постанов Верховна Рада зобов'язала Кабінет міністрів ліквідувати подібні структури. Таку пропозицію і було внесено на засідання.

Однак у ході її обговорення зазначалося, що сліпе виконання парламентського рішення може призвести до загострення кризових явищ в економіці. Саме лише скасування урядових постанов викличе некерованість багатьма важливими галузями народного господарства, а то й повний хаос у них. Тому це питання слід вирішувати паралельно з підготовкою законодавчого акта, який передбачав би надання урядові можливостей для реалізації покладених на нього повноважень щодо управління загальнодержавним майном. Відповідним міністерствам і відомствам дано доручення розробити проект такого документа. Необхідно також підготувати пропозиції щодо порядку делегування міністерствам, відомствам та місцевим державним адміністраціям функцій по управлінню державним майном і увійти з ними до Верховної Ради. Де-факто такий механізм уже існує і потребує офіційного визнання.

Грунтовно обговорено підготовлені рядом міністерств за участю місцевих державних адміністрацій та профспілок пропозиції щодо внесення змін і доповнень до Закону України «Про зайнятість населення». В них враховано результати проведеного аналізу дії закону, побажання, що надійшли від трудових колективів, низових профспілкових організацій, окремих громадян. Зазначені зміни спрямовані на соціальний захист працівників за умов розширення сфери ринкових відносин, включаючи встановлення додаткових пільг. Водночас передбачено заходи, які перешкоджають розвиткові утриманських настроїв, послабленню дієвості мотивів і стимулів до праці.

Після відповідного доопрацювання проект закону з цього питання буде внесено Верховній Раді. Водночас уряд доручив заінтересованим організаціям забезпечити аналіз стану справ на ринку праці та подання необхідних пропозицій про приведення в подальшому положень Закону України «Про зайнятість населення» у відповідність з міжнародними нормами.

Кабінет розглянув і схвалив пріоритетні напрями розвитку науки і техніки на найближчі роки. (Як відзначалося, це фактично перше в історії України рішення щодо державної політики у науково-технічній сфері). Визначено, що на нинішньому етапі доцільно обмежитись державною підтримкою таких важливих галузей, як охорона навколишнього середовища; здоров'я людини; виробництво, переробка та збереження продовольчої продукції; екологічно чиста енергетика та ресурсозберігаючі технології; наукові засади національно-культурного відродження та розбудови державності України. Підготовлений з цього питання документ буде подано на затвердження Верховної Ради.

Члени уряду підтримали пропозицію ряду народних депутатів, які внесли проект постанови парламенту про індексацію пенсій. Відповідним міністерствам і відомствам доручено виробити механізм такої індексації.

Гостра дискусія виникла при розгляді питання про внутрішній валютний борг. Державний експортно-імпортний банк спільно з рядом міністерств підготував проект рішення, яким пропонується визнати правонаступництво України за зобов'язаннями Зовнішекономбанку СРСР перед фізичними та юридичними особами по їх вкладах в іноземній валюті та віднести заборгованість перед ними на внутрішній валютний борг України. На думку авторів проекту, прийняття такого акта сприяло б відновленню підірваного нецивілізованими діями колишнього союзного банку довір'я підприємств та громадян до держави та її фінансових інститутів.

Така позиція знайшла підтримку певної частини присутніх. Однак більшість членів Кабінету міністрів визнала переконливішим такий аргумент: при нинішньому злиденному стані валютного фонду держави прийняття подібного рішення було б не більше як порожня декларація. Розрахуватися за борги, безумовно, треба, і держава від своїх зобов'язань не відмовляється. Але для цього слід шукати реальні можливості. Тому необхідно, щоб зацікавлені міністерства і відомства разом з відповідними органами Російської Федерації негайно приступили до практичної реалізації підписаної у Дагомисі міждержавної угоди. Ідеться, зокрема, про створення у найближчий час механізму обслуговування внутрішнього боргу колишнього Союзу РСР, що утворився внаслідок вилучення валютних коштів підприємств і організацій колишнім союзним урядом. Крім того, треба прискорити доопрацювання разом з відповідними комісіями Верховної Ради проекту Закону України «Про валютне регулювання».

Щодо цього уряд дав відповідні доручення.

Кабінет міністрів прийняв постанову «Про створення Комітету по використанню повітряного простору України». На цей орган буде покладено, зокрема, реалізацію заходів, спрямованих на забезпечення суверенітету України стосовно повітряного простору над її територією, здійснення контролю за його використанням. Прийнято рішення щодо приєднання України до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію.

Прес-служба Прем'єр-міністра України.

ДЕЩО ЗРОБИТИ МОЖНА?

На запитання відповідає представник Президента України в Дарницькому районі Києва Валерій КИР'ЯН.

— Ви маєте великий досвід управлінської роботи — були головою Дарницької райради. Що корисного, на вашу думку, дало введення інституту представників Президента?

— Нині, в умовах багатовладдя, коли різні віти влади змагаються за лідерство, що, до речі, природно в період формування нової господарсько-політичної системи, потрібна структура, здатна оперативно вирішувати поточні питання життєзабезпечення суспільства, при цьому не вдаючись до політичних ігор. Цим і займається «вся президентська рать».

— Світовий досвід свідчить: демократична система стійка, якщо існує баланс між законодавчою, виконавчою і судовою владою. Вас не непокоїть збільшення питомої ваги виконавчої влади, представником якої ви є?

— На даному етапі — але тільки на даному — ні. Інакше не відвернути сповзання в безодню соціального хаосу. Нам треба стабілізуватися, на щось спертися, щоб розпочати підйом. При цьому паралельно створювати демократичні структури.

— Здорова політична побудова неможлива без міцного економічного фундаменту. Чи не наївно намагатися побудувати незалежну державу, придушивши податками до напівсмерті національну економіку?

— Дуже цікаве запитання. Судячи з того, як розвивається у Верховній Раді вирішення цієї проблеми, депутати діляться на дві частини. Одна вважає, що бюджет треба наповнити з допомогою оподаткування: «Даєш податки!» Друга, пам'ятаючи, що створюємо нову економіку, намагається знайти інші шляхи. Я прихильник чого? Коли формується районний бюджет, кажу: він має давати свободу для економічної активності всім підприємствам району незалежно від форм власності. Якщо податки з підприємств становлять 40 відсотків бюджету, то давайте не збільшувати податок з прибутку, а допомагати підприємствам нарощувати прибуток. Завдання влади — створити економічним структурам режим найбільшого сприяння, зокрема з допомогою розумного оподаткування. На прикладі сільського господарства проілюструвати це можна так: хочеш збільшити виробництво молока — нарощуй поголів'я високопродуктивних корів, а не роздоюй до крові трьох-чотирьох напівдохлих корівок. А існуюча система оподаткування — роздоювання економічних структур до крові.

— Я не вірю, що незароблені гроші можуть бути раціонально витрачені. Не важливо, до чиїх рук вони потрапили — приватної особи чи держави. Кошти, що надходять до бюджету від оподаткування на добавлену вартість, держава не заробила. Боюся, так чи інакше вона їх пустить за вітром. Ви думаєте інакше?

— Взагалі це питання не районного рівня. Але «за вітром» надто категорично. Наприклад, у Дарниці ПДВ дає 30 відсотків надходжень до бюджету. І при цьому дефіцит не покривається (до речі, як свідчить світова практика, бездефіцитного бюджету не буває). Тобто «за вітром» пускати нічого — нам ще й не вистачає. Але не вистачає чому? Зокрема, і через інфляцію: гроші, які ми виділяємо на потреби району, так само знецінюються, як і на рахунках підприємств або на руках у громадян. Тому, на мій погляд, ПДВ — тимчасовий захід інфляційного періоду. Інакше бюджет втратить навіть тенденцію до стабілізації. Гадаю, новорічних свят 28-відсотковий ПДВ не переживе.

— Про економічну кризу значна частина населення судить тільки із зростання цін. А як криза позначилася на підприємствах району?

— Насамперед розривом господарських зв'язків. Більшість підприємств ще не навчилася працювати в нових умовах. І що характерно: госпрозрахункові, які були пасинками в адміністративно-командної системи, нині працюють краще. Наприклад, Київський радіозавод і «Вулкан». Перший користувався першочерговими поставками, і тепер, коли треба купувати все на ринку, йому дуже складно. А другий, який раніше ледь животів, нині платить своїм робітникам одну з найвищих зарплат у районі. Його директор Є. Карпинський давно зрозумів, до чого йде, і почав активно співробітничати з недержавним сектором економіки.

— І яка тактика районної адміністрації в умовах кризи?

— У масштабах району загальнонаціональної кризи не перебороти. Але дещо зробити можна. Формуємо комунальну комерційну організацію зі створення комерційних структур, у якої буде, зокрема, банк даних, що дає можливість виявити вільні виробничі потужності. Наприклад, потрібні малому підприємству приміщення — ми за кілька хвилин відповімо, що можемо запропонувати. Хочемо залучити інвестиції до економіки району. Створюємо районне акціонерне товариство, пайовиками якого будуть промислові підприємства. Одне з його завдань — налагодження співробітництва господарських структур різних форм власності. Створюємо асоціацію малих підприємств, яка представлятиме в районі інтереси малого бізнесу...

Коротше кажучи, районна адміністрація має виступити гарантом розвитку економічних структур усіх форм власності і соціального захисту населення.

Інтерв'ю взяв Валентин ІВАНОВ.

ДЛЯ МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНИХ ГРОМАДЯН

Ураховуючи недостатній рівень соціальної захищеності малозабезпечених одиноких непрацездатних громадян, різке погіршення їхнього матеріального становища і необхідність якнайшвидшого надання їм допомоги, Кабінет міністрів України видав розпорядження, згідно з яким місцеві державні адміністрації мають визначити підприємства (відділи, секції) торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування, заклади охорони здоров'я для обслуговування малозабезпечуваних громадян. Це передбачено Державною програмою організації натуральної та грошової допомоги малозабезпеченим верствам населення У зазначених підприємствах (відділах, секціях) має бути забезпечене комплектування наборів недорогих продуктів харчування, що є у вільному продажу, напівфабрикатів, комплексних обідів, а також одягу, взуття, білизни та інших предметів першої необхідності за зниженими цінами.

ЗА КЕРМОМ «ХОНДИ» — «ІНФОСПОРТ»

Минулої суботи в Києві відкрито представництво і салон-магазин відомої у світі японської автомобільної компанії «Хонда мотор». Вони з'явилися в Україні завдяки зусиллям української фірми «Інфоспорт Холдінг Інвест» та австрійської фірми «Аутрано Холдінг», які вирішили створити акціонерне товариство закритого типу «Ніппон мотор інвест». Це спільне підприємство буде займатися продажем і сервісним обслуговуванням автомобілів компанії «Хонда мотор».

Генеральний директор «Інфоспорт Холдінг Інвест» Володимир Лашкул під час відкриття салону-магазину «Хонда» на проспекті Перемоги, 57, тепло подякував японській та австрійській сторонам за участь у створенні спільного підприємства «Ніппон мотор інвест». Саме воно здійснюватиме продаж і сервісне обслуговування автомобілів «Хонда Цівік», «Аккорд», які виготовлятимуться спеціально для України. Тобто машини будуть пристосовані до наших доріг і бензину. Нині продукція «Хонди мотор» реалізується у 37 країнах світу. Україна стала 38-ю державою, де за вільно конвертовану валюту можна без клопоту придбати чудовий автомобіль.

Що це не перебільшення, журналісти могли пересвідчитися у салоні-магазині, де було виставлено «Хонду Цівік» і «Аккорд». І одразу після відкриття магазину представники компанії «Хонда мотор» передали представникові Президента в Києві Івану Салію патрульний мотоцикл «Хонда», який надійде в розпорядження київської міліції.

А потім відбулася прес-конференція, на якій Володимир Лашкул, представники «Хонди мотор» відповіли на запитання журналістів.

До речі, відкриття представництва «Хонди мотор» збіглося з перебуванням у Києві мотопробігу «Хонди» по шляхах України. Як сказали учасники пробігу, особливих проблем на дорогах вони не зустріли. Отже, «Хонда» добре почуватиметься і на нашому бездоріжжі. А поки що за кермом «Хонди» — українська фірма «Інфоспорт», яка готова передати чудові машини в надійні руки заможних громадян і фірм України.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

НА ФОТО: передача мотоцикла «Хонда» Івану Салію і київській міліції.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Реалії

НАМ НЕ ПОТРІБНО ВАЛЮТИ?

Такий висновок напрошується, коли мова заходить про Шосткинський завод «Імпульс». Багато років це підприємство — єдине в Україні — виробляло для гірників Донбасу електродетонатори до підривних пристроїв. Але почалася кампанія під назвою «конверсія» — і завод «Одескабель» припинив поставки своєї продукції шосткинцям. «Імпульсу» рекомендували зайнятися товарами народного споживання. Тепер тут випускають різний дріб'язок, котрий аж ніяк не відповідає наявному інженерному і технічному потенціалові. А як же електродетонатори, без яких не обійтися гірникам? Їх купують за кордоном за валюту...

Віталій МАКСЮТЕНКО.
Сумська область.

Повертаючись до надрукованого

«РУСЛАН» МАЄ ПРОБЛЕМИ, АЛЕ ВІН ВИРІШУЄ ЇХ САМ

Проблеми, які виникли, було, у знаменитого транспортного літака «Руслан» (див. «ГУ» від 15 липня ц. р.), не залишили байдужими читачів, що дало привід зустрітися з першим заступником генерального конструктора інженерно-технічного комплексу імені Антонова Дмитром КІВОЮ.

— Дмитре Семеновичу, нагадаємо суть справи: ряд західних держав висунув вимогу забезпечити «Руслана» сертифікатом льотної придатності...

— Я би почав не з цього. На нашу думку, попередня інформація, яка стала надбанням гласності, була трохи неточною. Тому дозволю свій коментар. У 1986 році «Руслан» успішно пройшов державні випробування як військово-транспортний літак. В той саме час рішенням уряду йому дозволили займатися комерційними перевезеннями, за організацію яких взялися згодом фірми «Руслан» і «Волга — Дніпро». Смію вас запевнити, що цей літак спроектований на найвищому рівні, про що говорять його численні рекорди на дальність і вантажопідйомність. Тому «Руслан» відповідає чинним нормам льотної придатності.

— Виходить, іноземців не задовольнили якісь формальності!

— Точніше не скажеш. Робота з виконання вимог західних держав полягає, в основному, у переоформленні документації на відповідність нормам, яку ми плануємо завершити вже у вересні.

— Дмитре Семеновичу, літати з комерційними вантажами вигідно, безперечно, але продавати такі літаки тим більше...

— От-от. Вартість «Руслана» коливається у межах 150 мільйонів доларів. Прикиньте, скільки хліба могла б закупити Україна за один проданий літак. І потім, продавати авіалайнери — це одна з найприбутковіших і найпрестижніших форм бізнесу. Адже літак уособлює найостанніші досягнення техпрогресу. У Росії цей літак роблять в Ульяновську, на Україні — у Києві.

Маємо потужне конструкторське бюро, розробку й серійне виробництво двигунів у Запоріжжі. Нещодавно ряд галузевих інститутів цивільної авіації й авіапромисловості СНД під егідою Державіареєстру схвалив сертифікаційний базис «Руслан» — чого бажати кращого! «Руслан» може й повинен приносити Україні на своїх крилах валютні надходження.

...Я йшов з фірми, а в голові звучало рефреном «може і повинен»... Все, звичайно, так, Дмитре Семеновичу. Але я вже знаю, що наступного року літак АН-124, тобто «Руслан», Київське авіаційне об'єднання має намір зняти з виробництва. І куди йти за порадою з цим проклятим знанням,— не придумаю. «Руслан» все-таки має проблеми. І вирішує їх він сам. Але не легко.

Сергій ВЛАД.

Знай наших!

САЛАГА З ХАРАКТЕРОМ

Не знаю, як де, а у Дніпропетровську десятки й сотні новоявлених фірм та торгових точок нарекли себе вишуканими іноземними іменами. Та ось нарешті з'явилося й щось своє — відкрився приватний магазин із гордою назвою «Салабон» (для тих, хто не знає,— це слово означає те ж саме, що й «салага»).

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Коротко

МИТО НА МОСТИ

На мостах, що з'єднують береги Південного Бугу в районі Миколаєва, невдовзі буде виставлено своєрідні митниці, де збиратимуть данину з автомобілістів. Так вирішила міськрада. Вартість — від 20 до 100 карбованців, залежно від марки й вантажопідйомності. Інтенсивність руху тут висока, отже, очікуються прибутки. А вони потрібні на те, щоб утримувати мости в належному стані. Місцевим водіям дозволено користуватися мостами безкоштовно.

Георгій ЧОРНОМОР.
Миколаїв.

...АЛЕ ЦИВІЛІЗОВАНО

У Львові демонтовано пам'ятник Герою Радянського Союзу розвіднику Миколи Кузнецова. Кузнецова відправили на батьківщину (Урал) без почестей, але цивілізовано: міськрада подбала про техніку, спеціалістів, транспорт. Майже одночасно з цією подією представник Президента у Львівській області С. Давимука підписав розпорядження про вшанування пам'яті й відзначення 100-ліття з дня народження героїні українського народу, хорунжої Українських Січових Стрільців Олени Степанівни.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львів.

ЗБРОЯ В КАМЕРАХ СХОВУ

Під час планових інкасацій в камерах схову Одеського залізничного вокзалу серед інших речей тепер знаходять і зброю. Нещодавно вилучено сотні патронів, тротилові шашки, гранату й навіть снаряд.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Конверсія

КАМІКАДЗЕ НАКАЗАЛИ ДОВГО ЖИТИ

Єва була створена для кохання. Але їй разом з Малюком наказали готуватися до війни. Невідомо, чи здогадувалися рекрути, що їх розраховували використати у певний момент як камікадзе, у ролі живих торпед. Відомо, що вони сприймали навчання як цікаву гру: дитячий вік! (Малюку тоді було 4 роки, Єві — 2). 2 роки вони старанно виконували елементи засекреченої програми, аж поки військово-морське відомство перестало її фінансувати.

«Якщо ти приручив Троянду, то несеш за неї відповідальність»,— сказав колись Маленький Принц. І ті, хто готував до війни Малюка і Єву, стали думати, що робити: адже їхні вихованці розучилися ловити рибу...

І створили мале підприємство, і почали вчити дельфінів дарувати людям радість. Це не так складно, бо вони — альтруїсти. Головне — пояснити, чого від них хочеш. А найстрашніше покарання — коли тренер повертається до них спиною і йде геть...

Якщо для людини (принаймні нашої) вистачає часто-густо койко-місця в гуртожитку, то дельфіни — інша справа: для них Бог створив Океан. Довго шукали вихователі хоча б тимчасового помешкання — і, нарешті, знайшли. Дали притулок їм тут, у Києві, керівники басейну «Динамо». До жовтня для дельфінів забезпечене помешкання, а для киян — незвичне шоу. Постійний дельфінарій — поки що рожева мрія.

Прибутки? Облишімо поки що цю тему. Для того, щоб забезпечити громадянам Чорного моря звичний мікроклімат, у ванні обсягом 2.200 кубометрів розчинили 31 тонну засипаної вручну, лопатою, солі, енну кількість йоду й інших речовин, які вкупі складають те, що ми звично називаємо морською водою. Щоденний аналіз води, візити фахівців з Академії наук. Охорона: були випадки, коли п'яна компанія намагалася побрататися з братами меншими...

Світ не без добрих людей. Завдяки спонсорам і вдалося допомогти Малюку і Єві розпочати кар'єру естрадних зірок. Поки що не все клеїться, бо вони не звикли до такої кількості глядачів. Та незабаром до них приєднаються ще кілька товаришів, вони звикнуть до уваги.

А Єва таки створена Богом для кохання. І Малюк про це знає. Вони стали дорослими...

Костянтин ПАРИШКУРА.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Президент України Леонід Макарович Кравчук дав інтерв'ю головному редакторові

...А НЕЗАЛЕЖНІСТЬ —

Актуальні діалоги: що робити далі?

— Леоніде Макаровичу, йде друге півріччя відтоді, як народ України проголосив свою державу незалежною, відтоді, як відбулися перші всенародні президентські вибори. Спадщина нам дісталася важка. Переживаємо складний період. Економічне становище, скажу м'яко, не поліпшується.

Як будемо виходити з скрути, як зупинити економічне падіння і крок за кроком долати перепони, підвищувати життєвий рівень?

— Період, що настав після 1 грудня 1991 року, дуже складний. Дитя народжується ціною материнських мук, а що вже говорити про державу. Ніхто й не сподівався, що нам буде легко. Поліпшення — попереду. А зараз потрібно будувати державу, причому, будувати після десятиліть вибивання непокори з кожної людини, в тому числі і з тої, котра була поставлена до державного керма. Складно тепер переконати людей, що треба діяти і вирішувати. Старе, віджиле ще глибоко сидить у кожному. Завжди треба шукати, де причина. Людина не народжується керівником, управлінцем, вона виховується у відповідному середовищі, а середовищем в Україні була успадкована рабська психологія, я не боюсь цього слова, і це відчувається особливо гостро.

Друге, що потрібно було, — з'єднати всі політичні сили, які є на Україні, і спробувати спрямувати їх зусилля на вирішення головної мети — розбудови держави, незалежності, переходу до нових форм життя. Це нелегке питання. Що стосується парламенту, то він, на мою думку, консолідувався навколо ідеї незалежності. Знайдено контакти президентської влади з Рухом, домовлено про співпрацю. Не просто таку собі, а залежно від ситуації. Але це певною мірою формально, тому що не встигли домовитись і розійтись, а вже знову ж таки почали вирішувати інші проблеми. Знайшли плюси й мінуси консолідації. Я переконаний: в ім'я утвердження незалежності треба об'єднувати зусилля на головному напрямі. А щодо деталей, сперечатися, шукати разом. Вкрай важливо перед світом знайти себе, утвердити думку в світовій громадськості, що є така держава, і на договірних засадах, на двосторонніх і багатосторонніх угодах зафіксувати Україну як державу. Ось ті проблеми, я вже не кажу про економічні перетворення і все інше, які вимагали і вимагають надзвичайно великого напруження.

Хотів би сказати, що є в нас у багатьох напрямах певні кроки вперед, їх можна перерахувати. Але складнощів і проблем стільки, що вони якось розчиняються у них. Й інколи складається враження, що ми сидимо на місці, не йдемо вперед.

В економічному плані нам дійсно дісталася важка спадщина. Промислове та інше виробництво падає з 1987 року. З екологією України колишній Союз наробив такого, що природа ледве витримує. Більшість керівників підприємств усе ще чекають, що держава їх усім забезпечуватиме для життєдіяльності. Йде нелегкий процес психологічної перебудови. Верховна Рада затвердила «Основи національної економічної політики». Треба крок за кроком цю політику здійснювати.

Період, безперечно, переживаємо майже революційний, принаймні інтенсивно еволюційний. За звичкою ще багато хто киває на державу. А треба питати з себе і з безпосереднього керівника. Як «крутиться» у нових умовах, чи вміє діяти, чи чекає — ось у чому суть. Треба на всіх рівнях висувати нових, здібних людей, вчитись на ходу. А це все непросто і все накладається на економічну ситуацію. Але треба вистояти, зібратись з силами і розкрутити економічний маховик. Маємо для цього достатньо передумов.

Вірю в перемогу здорового глузду. Пригадуєте недавні недружні акції деяких політиків Росії? І що? Сказали своє слово тверезі люди, українські і російські промисловці, зустрілися Президенти двох держав. Справа налагоджується. А декому з крикунів усе це допоможе і засвоїти просту річ: наш п'ятдесятимільйонний народ має право на свою Україну. Перед нами відкривається широке і добре поле не затьмарених, рівноправних стосунків, як це й належить.

— Дагомис — це, певно, успіх двох Президентів, двох молодих демократій. Он і московське телебачення в момент зорієнтувалося, перестало на кожному кроці гудити Україну, її політику. Та повернімося до справ внутрішніх. В березні введено в дію інститут представників Президента. До того, ми знаємо, виконавська влада діяла неефективно. Зараз з багатьох прикладів видно, що зміни на краще є. Чи відчуваєте Ви тепер опору на місцях?

— Їм важко зараз. По-перше, треба врахувати, що будь-який перерозподіл влади — дуже складна проблема. Вона ж торкається не дій якогось одного органу, а конкретних осіб. Тобто частина повноважень Рад переходить до представника Президента. Тут багато залежить від людських якостей учасників цього процесу, але за будь-яких умов напруга неминуча, бо йде перерозподіл влади.

Історії відомо: влада — це те, що не так швидко віддають. Але якщо є люди достатньо підготовлені, які бачать, що є проблеми вищі за амбіційні владні повноваження, що є Україна, її економіка, соціальні проблеми, реформи, державність, тоді їм вистачає мудрості, щоб не піднести все це на рівень суперечок, а вирішити розумно, не виносити все це на вулиці. Є речі важливіші за представника Президента чи голову Ради. Та й їм ясно, як діяти: за законом.

Найстрашніше для нас зараз — безвідповідальність. Коли людина не має відповідальності за себе, за своїх онуків, дітей, державу, народ, тоді вона може допустити такі кроки, які призведуть до загострення. А нам — працювати треба. Отже, знаходити взаєморозуміння, не розмивати владу. Вважаю, ніхто з політиків зараз просто не має права ставити свої особисті інтереси вище корінних інтересів народу України, її майбутнього.

Існують внутрішні проблеми. Існує зовнішній тиск. Українська Народна Республіка в 1917—1918 роках не вистояла й тому, що тоді не знайшли стрижня, навколо якого потрібно з'єднатись. Почали, ще не збудувавши нічого, боротися за владу. Це, взагалі, нормальне явище, коли державну споруду зведено. Сьогодні ж навіть фундаменту ще немає. І якщо нинішню владу відсторонити, то може порушитись уся тендітна структура, яка тільки зводиться.

Звичайно, коли й сьогодні хтось би мав підстави говорити, що Президент веде політику проти власного народу, скажімо, що 92 відсотки народу проголосували за незалежність, а Президент веде до залежності, то хіба можна приймати такого Президента або такий уряд. Тоді вже не вирішується питання: час чи не час, тоді треба діяти хірургічно. Але сьогодні ніхто не може довести цього. В чому тоді справа? В якихось тактичних кроках. Давайте разом ці тактичні кроки обмірковувати. Не може ж бути так, що мені називають 10 кандидатур від Руху, і я всіх виганяю, а названих — ставлю. Бо я теж маю свою думку, відповідаю в цілому. Я зважую, кого можна, кого не можна міняти. Звісно, з моєї точки зору. Може, вона й не правильна, але вона моя, і я сьогодні Президент. Завтра хтось інший буде інакше думати. Такого ж ніколи не буде, щоб Президент автоматично підписував те, що йому несуть.

— Багатьох тривожить думка: як нам бути далі, що будувати? Я не кажу: капіталізм чи соціалізм. Чи, може, як говорив Сахаров, узяти кращі якості з обох систем. Справа не в термінах, а в суті руху, який би забезпечив поступ. Зараз же особливо важко. Зараз така ситуація, що багато хто ловить рибу в каламутній воді. Йде, скажімо, комерціалізація торгівлі. Як? Директор торгу бере п'ять кращих магазинів. Каже: тепер ми фірма. А при ній ще мале підприємство. Одержують державний товар і через мале підприємство на чорному ринку в 3—4 рази дорожче реалізовують. Люди це бачать, справедливо обурюються. Бо таких спритників розвелося дуже багато. Чи є у нас сили, щоб таким речам поставити перепони, щоб люди багатіли чесно за рахунок своїх здібностей, а не за рахунок прямого пограбування держави й співгромадян?

— По-перше, не все в нас вирішено законодавчо. Для того, щоб це зробити, ми повинні точно знати, що закон забороняє існування малого підприємства поряд з такими структурами. Інакше не може Президент чи представник Президента закрити те, що не заборонено законом. Бо завтра вони вийдуть на Верховну Раду і скажуть, що Президент порушив закон, хоча це буде зроблено в інтерес народу. Отже, повинно бути більш точне, відшліфоване законодавство. Зараз біжимо за кількістю законів, а можна внести в закон одне доповнення за одну годину роботи сесії.

Друге — справді, життя йде. Склад уряду буде змінюватись. Сьогодні не той час, щоб когось призначили на десять років, як раніше було. Будуть уточнюватись, з'являтись нові функції уряду. На основі нового законодавства. Піде приватизація, комерціалізація широким фронтом, з'являться нові проблеми. Потрібні будуть нові люди для їх вирішення. Звичайно, є в мене певні думки, прізвища людей, які здатні проводити цю політику, яка буде виноситися життям на поверхню. Головне, щоб усі владні структури не дозволяли собі за будь-яких обставин чинити зло. Організуй своє виробництво, виробляй, продавай. Такого треба підтримати. А от у тому селі: поки дійде до колгоспу товар, то перейде через десятьох посередників. Чи не забагато?

Треба визначити, викристалізувати структуру влади. Треба організувати таке життя, щоб усе було під оком народу, щоб народ міг впливати на події і влада могла негайно вживати заходів.

— У нас багато дефіцитів, але найбільший, мабуть, дефіцит професіоналів, ініціативних, порядних, енергійних людей, здатних ефективно повести справу в усіх сферах життя. Де їх узяти?

— У нас уже є свої відповідні структури, навчальні заклади. Є інститут, який нещодавно відкрив навчання для представників Президента. Є підготовка менеджерів міжнародного класу, є бажання розвинутих держав допомогти нам. Але кадри виростають не за один день. Тож маховик ефективної економіки нелегко розкрутити. Але нам таки вдасться це зробити, якщо діятимемо активно й відповідально у всіх напрямах.

Треба й те мати на увазі, що нова, навіть дуже розумна людина, яка здобула найпередовішу освіту, якщо потрапить у стару структуру — нічого не доб'ється. Навколо неї створять таку ауру, щоб сказати: кого ви прислали, він же ні на що не здатний. Отже, по-сучасному мислячих фахівців, організаторів нам потрібно багато.

— І все-таки, якби «Голос України» запитав таке: чи могли б Ви сьогодні сформувати тіньовий Кабінет міністрів, що б Ви відповіли?

— Що я можу сформувати тільки реально діючий Кабінет. Якщо буду формувати тіньовий, то я не буду Президентом. Я не проти тіньового Кабінету, але людина не може бути одночасно і в ньому, і в реальному Кабінеті. Бо це відсутність будь-якої політичної культури. Кожен має бути чесним перед собою: якщо я там, то йду звідси, бо не можу бути сьогодні тут і працювати проти.

— Тепер, з Вашого дозволу, запитання про аграрні справи. Всі говорять про фермерство, про те, що воно врятує. Як скерувати цей процес? Як його вести?

— Я проти нас
відації колгоспів.
вже насильна н
ція. Знаємо, до чо
шли. Лінія має
тивною. Тобто не
людям того, що
хочуть зробити д
для держави. Вон
начаться: чи бути
чи в радгоспі, чи
тиві, чи в фе
об'єднанні, чи бу
фермером. Весь
лякає: підете з к
загинете. Але ж
госпи, де п'ять ч
все господарство
сіонери. Завтра
нуть пенсіонерами
ба бачити. Тому
дати людям гаран
і допомогу, і вон
шать. Але сказат
давайте всі колго
муємо, то
лод. Має б

— Чи є вже
менші ознаки то
тягом року чи за
вдасться чин
економіки

— Дуже швид
ється ситуація і
рити про стабіль
коли ще нем
більності. М
життя, нова осн
розпочнеться спі
тивність людей,
приватизація, кол
власну валюту,
справді незалеж
ки, чіткі кредитн
податкову систем
всі працездатні
нуть брати учас
ництві, хто в
секторі, хто в к
му, хто в приват
орендар, тоді м
сказати, що стаб
настала.

Зараз рівень
номіки зм
лад, змен
варообороту. Ал
жу сказати, що
білізація. Багато
залежати від сіл
подарства. Поки
мально йде зб
жаю, заготівля.
критикували уря
разом з обласни
ними ланками за
сівну і зараз заб
рання. Це є реа

— Як, на Ва
мають працюват
інші структури,
могла здійснити
реформи, не ви
ціального вибуху
кадри, здатні ви
завдання?

— Я проти
все відповідав у
стріли летіли в
уряд займає цен
це у виконавчій
всі мають робит
же директор зав
тив мають самі
свої питання. А
ють робити уря
були створені
розвитку економ
теж ніхто роб
От у Франції п
з бізнесменами
питання: хто бу
рантії під кред
до Хельсінкі
Німецькі бізне
цим же запита
дитні лінії не п
му що нема ко

раїнська Народна Республіка в 1917—1918 роках не вистояла й тому, що тоді не знайшли стрижня, навколо якого потрібно з'єднатись. Почали, ще не збудувавши нічого, боротися за владу. Це, взагалі, нормальне явище, коли державну споруду зведено. Сьогодні ж навіть фундаменту ще немає. І якщо нинішню владу відсторонити, то може порушитись уся тендітна структура, яка тільки зводиться.

Звичайно, коли й сьогодні хтось би мав підстави говорити, що Президент веде політику проти власного народу, скажімо, що 92 відсотки народу проголосувало за незалежність, а Президент веде до залежності, то хіба можна приймати такого Президента або такий уряд. Тоді вже не вирішується питання: час чи не час, тоді треба діяти хі-

Друге — справді, життя іде. Склад уряду буде змінюватись. Сьогодні не той час, щоб когось призначили на десять років, як раніше було. Будуть уточнюватись, з'являтись нові функції уряду. На основі нового законодавства. Піде приватизація, комерціалізація широким фронтом, з'являються нові проблеми. Потрібні будуть нові люди для їх вирішення. Звичайно, є в мене певні думки, прізвища людей, які здатні проводити цю політику, яка буде виноситися життям на поверхню. Головне, щоб усі владні структури не дозволяли собі за будь-яких обставин чинити зло. Організуй своє виробництво, виробляй, продавай. Такого треба підтримати. А от у тому селі: поки дійде до колгоспу товар, то перейде через десятки посередників. Чи не забагато?

— Я проти насильної ліквідації колгоспів. Бо була вже насильна колективізація. Знаємо, до чого тоді дійшли. Лінія має бути об'єктивною. Тобто не забороняти людям того, що вони самі хочуть зробити для себе і для держави. Вони самі визначать: чи бути в колгоспі, чи в радгоспі, чи в кооперативі, чи в фермерському об'єднанні, чи бути окремим фермером. Весь час хтось лякає: підете з колгоспу — загинете. Але ж є такі колгоспи, де п'ять чоловік на все господарство — не пенсіонери. Завтра й вони стануть пенсіонерами. Це ж треба бачити. Тому головне — дати людям гарантії свободи і допомогу, і вони самі вирішать. Але сказати зараз, що давайте всі колгоспи розформуємо, то [illegible]же бу[illegible]лод. Має б[illegible] поступо[illegible].

рантії. Уряд не може, а ВР вважає, що Фонд державного майна, який може дати гарантії, має бути під Верховною Радою. Україна чекає, а ми перетягуємо вірьовку: хто старший? Це я говорив у ВР, просив Фонд держмайна хоча б у оперативне підпорядкування уряду. Росія це давно вирішила. Слава Богу, Президія ВР нещодавно, у липні, надала Кабінету міністрів, Національному банку і Фонду держмайна відповідні права.

Відчуваю величезний поворот добра до України. Зустрічі з Бушем, Колем, Міттераном переконують у цьому. Я розповідав їм, що політична стабільність у нас є, а це дозволяє сподіватися на стабільність економічну. Що наша ВР прийняла закони про приватизацію, демонополізацію, програми... Вони

Кравчук дав інтерв'ю головному редакторові «Голосу України»

ЗАЛЕЖНІСТЬ — ОДНА

рургічно. Але сьогодні ніхто не може довести цього. В чому тоді справа? В якихось тактичних кроках. Давайте разом ці тактичні кроки обмірковувати. Не може ж бути так, що мені називають 10 кандидатур від Руху, і я всіх виганяю, а названих — ставлю. Бо я теж маю свою думку, відповідаю в цілому. Я зважую, кого можна, кого не можна міняти. Звісно, з моєї точки зору. Може, вона й не правильна, але вона моя, і я сьогодні Президент. Завтра хтось інший буде інакше думати. Такого ж ніколи не буде, щоб Президент автоматично підписував те, що йому несуть.

— Багатьох тривожить думка: як нам бути далі, що будувати? Я не кажу: капіталізм чи соціалізм. Чи, може, як говорив Сахаров, узяти кращі якості з обох систем. Справа не в термінах, а в суті руху, який би забезпечив поступ. Зараз же особливо важко. Зараз така ситуація, що багато хто ловить рибу в каламутній воді. Йде, скажімо, комерціалізація торгівлі. Як? Директор торгу бере п'ять кращих магазинів. Каже: тепер ми фірма. А при ній ще мале підприємство. Одержують державний товар і через мале підприємство на чорному ринку в 3—4 рази дорожче реалізовують. Люди це бачать, справедливо обурюються. Бо таких спритників розвелося дуже багато. Чи є у нас сили, щоб таким речам поставити перепону, щоб люди багатіли чесно за рахунок своїх здібностей, а не за рахунок прямого пограбування держави і співгромадян?

— По-перше, не все в нас вирішено законодавчо. Для того, щоб це зробити, ми повинні точно знати, що закон забороняє існування малого підприємства поряд з такими структурами. Інакше не може Президент чи представник Президента закрити те, що не заборонено законом. Бо завтра вони вийдуть на Верховну Раду і скажуть, що Президент порушив закон, хоча це буде зроблено в інтересах народу. Отже, повинно бути більш точне, відшліфоване законодавство. Зараз біжимо за кількістю законів, а можна внести в закон одне доповнення за одну годину роботи сесії.

Треба визначити, викристалізувати структуру влади. Треба організувати таке життя, щоб усе було під оком народу, щоб народ міг впливати на події і влада могла негайно вживати заходів.

— У нас багато дефіцитів, але найбільший, мабуть, дефіцит професіоналів, ініціативних, порядних, енергійних людей, здатних ефективно повести справу в усіх сферах життя. Де їх узяти?

— У нас уже є свої відповідні структури, навчальні заклади. Є інститут, який нещодавно відкрив навчання для представників Президента. Є підготовка менеджерів міжнародного класу, є бажання розвинутих держав допомогти нам. Але кадри виростають не за один день. Тож маховик ефективної економіки нелегко розкрутити. Але нам таки вдасться це зробити, якщо діятимемо активно і відповідально у всіх напрямах.

Треба й те мати на увазі, що нова, навіть дуже розумна людина, яка здобула найпередовішу освіту, якщо потрапить у стару структуру — нічого не доб'ється. Навколо неї створять таку ауру, щоб сказати: кого ви прислали, він же ні на що не здатний. Отже, по-сучасному мислячих фахівців, організаторів нам потрібно багато.

— І все-таки, якби «Голос України» запитав таке: чи могли б Ви сьогодні сформувати тіньовий Кабінет міністрів, що б Ви відповіли?

— Що я можу сформувати тільки реально діючий Кабінет. Якщо буду формувати тіньовий, то я не буду Президентом. Я не проти тіньового Кабінету, але людина не може бути одночасно і в ньому, і в реальному Кабінеті. Бо це відсутність будь-якої політичної культури. Кожен має бути чесним перед собою: якщо я там, то йду звідси, бо не можу бути сьогодні тут і працювати проти.

— Тепер, з Вашого дозволу, запитання про аграрні справи. Всі говорять про фермерство, про те, що воно врятує. Як скерувати цей процес? Як його вести?

— Чи є вже хоча б найменші ознаки того, що протягом року чи за довший час вдасться [illegible] економіки[illegible]

— Дуже швидко змінюється ситуація і важко говорити про стабільність тоді, коли ще нема бази для стабільності. М[illegible] бути [illegible]е життя, нова основа[illegible] коли розпочнеться справжня активність людей, справжня приватизація, коли матимемо власну валюту, всі ознаки справді незалежної економіки, чіткі кредитно-фінансову, податкову системи. І коли всі працездатні люди почнуть брати участь у виробництві, хто в державному секторі, хто в кооперативному, хто в приватному, хто як орендар, тоді можна буде сказати, що стабільність уже настала.

Зараз рівень падіння економіки зм[illegible] Нап[illegible]лад, зменш[illegible] варообороту. Ал[illegible] можу сказати, що це вже стабілізація. Багато що буде залежати від сільського господарства. Поки що нормально йде збирання врожаю, заготівля. Як би не критикували уряд, але він разом з обласними й районними ланками забезпечив посівну і зараз забезпечує збирання. Це є реальний факт.

— Як, на Вашу думку, мають працювати і уряд, й інші структури, щоб Україна могла здійснити економічні реформи, не викликавши соціального вибуху? Чи є в нас кадри, здатні виконати таке завдання?

— Я проти того, щоб за все відповідав уряд, щоб усі стріли летіли в нього. Так, уряд займає центральне місце у виконавчій владі. Але всі мають робити своє. Той же директор заводу і колектив мають самі вирішувати свої питання. А те, що мають робити уряд і ВР, щоб були створені умови для розвитку економіки, за них теж ніхто робити не буде. От у Франції перша зустріч з бізнесменами — і одразу запитання: хто буде давати гарантії під кредити? Приїхав до Хельсінкі — те саме. Німецькі бізнесмени — з цим же запитанням. І кредитні лінії не працюють. Тому що нема кому дати га-

кажуть: так. Але ми слухаємо це й саму ВР. А там нема жодного доброго слова. Реформи, кажуть, зупинились, життя зупинилось, криза глибока, трагедія така й така... І кожен дає волю емоціям, шельмує... сам себе, а думає, що шельмує уряд. То хочу, щоб ми якось домовились. Не прагну прикрашати ситуації. Ціни високі, життя важке. Але коли по 6 годин на добу говорити, що погибель, кінець, то... нам повірять.

— Верховна Рада цього скликання зробила великі справи. Прийняла Декларацію про державний суверенітет, Акт про незалежність, привела народ до референдуму. За короткий час вдалося те, чого Україна століттями прагнула. Час спресувався. Але, може, таки Верховна Рада даного складу вже вичерпала себе і їй треба достойно піти?

— Не хотів би так круто ставити питання, що ВР уже себе вичерпала. Я говорю про частину народних депутатів, які втягують всю ВР у безплідні дискусії і створюють такий імідж України, який лякає людей. Все ж таки закони приймаємо, над Конституцією працюємо, але треба, кінець кінцем, давати оцінку, тим депутатам, які свідомо дестабілізують ситуацію, свідомо драматизують, створюють у світі негативний образ України.

Коли «Нова Україна» — одне, інші — ще щось, то складається враження, що всі дбають про Україну, але кожний тягне цю Україну на себе. І бачить цю Україну саме через себе. Таким чином кожен бачить таку Україну, в якій при владі він би стояв. Все це ускладнює. І все ж кризу, економічну кризу ми подолаємо.

Якось уже сказав: ми всі можемо зрозуміти, чому ми бідні, і світ знає, чому ми бідні, бо з такої системи ви-

йшли. Але ніхто не зрозуміє, чому ми дурні.

— І запитання, яке не можна обминути. Остання постанова Верховної Ради про уряд. Що б Ви про неї сказали?

— Бачите, я не зовсім зрозумів постанову. Чому її назвали про недовіру уряду? Коли до порядку денного вносили, то було питання про довіру, потім були пропозиції про уряд, ще щось... Вважаю, сама по собі постанова відображає ситуацію. В тій складній ситуації важко було приймати постанову більш розгорнуту, більш аналітичну, та й потреби в цьому не було. Але після того, як сказали, що уряд пішов на конфлікт, і засудили його демарш, треба було написати ще одне — засудити виступи депутатів, які свідомо, без достатньої аргументації не критикують, а ображають уряд, шельмують його. У нас же якась кримінальна термінологія в сесійному залі. Деякі депутати вважають, що можуть говорити, як хочуть. А всі останні мають слухати. Навіть кричали: давай Президента на трибуну! Хоча б узяли Конституцію й почитали, що Президент приходить у ВР двічі на рік. Один раз для доповіді, а другий — якщо ВР зажадає ще одну позачергову доповідь. І все. А інше — його воля. Але комусь хочеться показати: бач, який я сміливий. Сам Президента викликаю!

Нам потрібно, щоб кожен робив свою справу. Домовились, що поділимо владу, то ділимо, і кожен робить своє і тоді за своє відповідає. А то і себе в кут заганяєш, і справа стоїть. Але я знову кажу, що таку ситуацію створює частина народних депутатів, які хочуть скористатися трибуною для політичних цілей. А ВР має творити закони.

— Нашому кореспондентові Прем'єр-міністр сказав, що у тій ситуації уряд відчув себе однією командою. Як Ви думаєте, так воно є?

— Думаю, що вони згуртувались. Але тепер треба подивитися, навколо яких цілей згуртувались. Якщо для проведення реформ, приватизації, для рішучих дій, для грошової реформи, якщо це згуртування загалом для діла — я підтримую. Але якщо це згуртування для того, щоб із законодавцями воювати, я б не хотів цього. Весь час хочу, щоб усі ми разом працювали і бачили перед собою країну, народ, який перебуває в складній ситуації. Коли люди побачать, що ми працюємо для України, — вони теж згуртуються. Зараз усім важко. І якщо в цій ситуації люди розійдуться і не зможуть з'єднатися, то це може призвести до краху, що вже було. Річниця Незалежності скоро. Ми маємо вийти до людей і сказати, що ж ми зробили за цей час. Маємо перед дітьми нашими і онуками утримати свою державу. Тому що своя держава — вона буде і справедливою, бо буде завжди служити своєму народові, правді своїй, буде захищати свій народ. Нинішні важкі часи маємо пережити. Президенти, вони що? Сьогодні один, завтра — другий. Та Незалежність — одна.

Цією публікацією ми завершуємо перший цикл матеріалів під рубрикою «Актуальні діалоги: що робити далі?» Напишіть нам, будь ласка, кого б Ви хотіли бачити співрозмовниками наступного циклу (із числа тих, кому ми вже надавали слова, й інших) і які б запитання запропонували. Ми обов'язково врахуємо Ваші побажання.

...олосу України»

...ДНА

...ної лік-
...о була
...ктивіза-
...годі дій-
...і об'єк-
...ороняти
...и самі
...себе і
...ами виз-
...олгоспі,
...коопера-
...рському
...окремим
... хтось
...оспу —
...акі кол-
...вік на
...не пен-
...они ста-
...е ж тре-
...овне —
...свободи
...мі вирі-
...раз, що
...розфор-
...бу... о-
...по...ь.

...б най-
...що про-
...ший час
...папі...

... змінюю-
...о гово-
... тоді,
...для ста-
... ве
... коли
...ня ак-
...правжня
...тимемо
...ознаки
...економі-
...ансову,
... коли
...и поч-
... вироб-
...авному
...ративно-
... хто як
... буде
...ть уже

...ня еко-
...Напр...
...не мо-
...же ста-
... буде
...го гос-
...о нор-
...ня вро-
...би не
...е він
... район-
...чив по-
...ує зби-
...й факт.

...думку,
...уряд, й
...Україна
...номічні
...ши со-
...є в нас
...и таке

...щоб за
...щоб усі
.... Так,
...не міс-
...і. Але
...є. Той
... колек-
...шувати
...що ма-
...Р, щоб
... для
...а них
... буде.
...зустріч
...разу за-
...ати га-
...Іриїхав
... саме.
... — з
... І кре-
...ть. То-
...ти га-

рантії. Уряд не може, а ВР вважає, що Фонд державного майна, який може дати гарантії, має бути під Верховною Радою. Україна чекає, а ми перетягуємо вірьовку: хто старший? Це я говорив у ВР, просив Фонд держмайна хоча б у оперативне підпорядкування уряду. Росія це давно вирішила. Слава Богу, Президія ВР нещодавно, у липні, надала Кабінету міністрів, Національному банку і Фонду держмайна відповідні права.

Відчуваю величезний поворот добра до України. Зустрічі з Бушем, Колем, Міттераном переконують у цьому. Я розповідав їм, що політична стабільність у нас є, а це дозволяє сподіватися на стабільність економічну. Що наша ВР прийняла закони про приватизацію, демонополізацію, програми... Вони кажуть: так. Але ми слухаємо ще й саму ВР. А там нема жодного доброго слова. Реформи, кажуть, зупинились, життя зупинилось, криза глибока, трагедія така й така... І кожен дає волю емоціям, шельмує... сам себе, а думає, що шельмує уряд. То хочу, щоб ми якось домовились. Не прагну прикрашати ситуації. Ціни високі, життя важке. Але коли по 6 годин на добу говорити, що погибель, кінець, то... нам повірять.

— Верховна Рада цього скликання зробила великі справи. Прийняла Декларацію про державний суверенітет, Акт про незалежність, привела народ до референдуму. За короткий час вдалося те, чого Україна століттями прагнула. Час спресувався. Але, може, таки Верховна Рада даного складу вже вичерпала себе і їй треба достойно піти?

— Не хотів би так круто ставити питання, що ВР уже себе вичерпала. Я говорю про частину народних депутатів, які втягують всю ВР у безплідні дискусії і створюють такий імідж України, який лякає людей. Все ж таки закони приймаємо, над Конституцією працюємо, але треба, кінець кінцем, давати оцінку тим депутатам, які свідомо дестабілізують ситуацію, свідомо драматизують, створюють у світі негативний образ України.

Коли «Нова Україна» — одне, інші — ще щось, то складається враження, що всі дбають про Україну, але кожний тягне цю Україну на себе. І бачить цю Україну саме через себе. Таким чином кожен бачить таку Україну, в якій при владі він би стояв. Все це ускладнює. І все ж кризу, економічну кризу ми подолаємо.

Якось уже сказав: ми всі можемо зрозуміти, чому ми бідні, і світ знає, чому ми бідні, бо з такої системи вийшли. Але ніхто не зрозуміє, чому ми дурні.

— І запитання, яке не можна обминути. Остання постанова Верховної Ради про уряд. Що б Ви про неї сказали?

— Бачите, я не зовсім зрозумів постанову. Чому її назвали про недовіру уряду? Коли до порядку денного вносили, то було питання про довіру, потім були пропозиції про уряд, ще щось... Вважаю, сама по собі постанова відображає ситуацію. В тій складній ситуації важко було приймати постанову більш розгорнуту, більш аналітичну, та й потреби в цьому не було. Але після того, як сказали, що уряд пішов на конфлікт, і засудили його демарш, треба було написати ще одне — засудити виступи депутатів, які свідомо, без достатньої аргументації не критикують, а ображають уряд, шельмують його. У нас же якась кримінальна термінологія в сесійному залі. Деякі депутати вважають, що можуть говорити, як хочуть. А всі останні мають слухати. Навіть кричали: давай Президента на трибуну! Хоча б узяли Конституцію й почитали, що Президент приходить у ВР двічі на рік. Один раз для доповіді, а другий — якщо ВР зажадає ще одну позачергову доповідь. І все. А інше — його воля. Але комусь хочеться показати: бач, який я сміливий. Сам Президента викликаю!

Нам потрібно, щоб кожен робив свою справу. Домовились, що поділимо владу, то ділимо, і кожен робить своє і тоді за своє відповідає. А то і себе в кут заганяєш, і справа стоїть. Але я знову кажу, що таку ситуацію створює частина народних депутатів, які хочуть скористатися трибуною для політичних цілей. А ВР має творити закони.

— Нашому кореспондентові Прем'єр-міністр сказав, що у тій ситуації уряд відчув себе однією командою. Як Ви думаєте, так воно є?

— Думаю, що вони згуртувались. Але тепер треба подивитися, навколо яких цілей згуртувались. Якщо для проведення реформ, приватизації, для рішучих дій, для грошової реформи, якщо це згуртування загалом для діла — я підтримую. Але якщо це згуртування для того, щоб із законодавцями воювати, я б не хотів цього. Весь час хочу, щоб усі ми разом працювали і бачили перед собою країну, народ, який перебуває в складній ситуації. Коли люди побачать, що ми працюємо для України, — вони теж згуртуються. Зараз усім важко. І якщо в цій ситуації люди розійдуться і не зможуть з'єднатися, то це може призвести до краху, що вже було. Річниця Незалежності скоро. Ми маємо вийти до людей і сказати, що ж ми зробили за цей час. Маємо перед дітьми нашими і онуками утримати свою державу. Тому що своя держава — вона буде і справедливою, бо буде завжди служити своєму народові, правді своїй, буде захищати свій народ. Нинішні важкі часи маємо пережити. Президенти, вони що? Сьогодні один, завтра — другий. Та Незалежність — одна.

Цією публікацією ми завершуємо перший цикл матеріалів під рубрикою «Актуальні діалоги: що робити далі?» Напишіть нам, будь ласка, кого б Ви хотіли бачити співрозмовниками наступного циклу (із числа тих, кому ми вже надавали слова, й інших) і які б запитання запропонували. Ми обов'язково врахуємо Ваші побажання.

ПРОТИСТОЯННЯ

У пам'яті ще свіжі враження від роботи сесії Верховної Ради України. Особливо її останніх днів. Які пристрасті кипіли тоді в залі засідань! Який справедливий гнів лунав у словах депутатів, що звинувачували уряд! Можливо, в тому, що не йдуть реформи, є частка і його вини. Та не можна не погодитись і з тими депутатами, хто з себе її теж не знімає. Але й ще одна причина нашого тупцювання на місці. Вона — в нас самих, у нашій психології.

...Бориса Щербину 1990 року обрали керівником орендного колективу. Разом вчилися господарювати і рахувати кошти, хоча при цьому і набивали гулі. Результати вселяли надії: на кожного працівника було вироблено продукції майже на 65 тисяч карбованців. Але, відчувши смак до такої роботи, вони захотіли більшої самостійності, бо хоча й одержали 518 тисяч карбованців умовно чистого прибутку, та розпоряджався ними колгосп. Тож самі орендарі неначе й ні при чому.

Тому наступного року створили новий колектив. 14 березня минулого року виконком районної Ради зареєстрував орендне сільськогосподарське підприємство «Нива». Відкрили рахунок у банку, виготовили печатку. Колектив значно зріс. Тепер не тільки механізатори другої бригади, а й механізатори і тваринники третьої стали орендарями. Мали близько двох тисяч гектарів землі і 760 голів великої рогатої худоби.

Але радіти було рано, бо починати довелося майже з нуля. Колгосп мав виплатити колективу 291 тисячу карбованців. І не дав ні копійки. Зобов'язався за одержання нового врожаю забезпечити необхідними кормами і концентратами худобу і птицю орендарів. І теж не виконав обіцянку. І так по багатьох пунктах.

Рік видався несприятливий. Саме в час наливання хлібів кілька тижнів стояла спека. Через це урожай зернових зібрали скільки нижчий, ніж будь-якого року роботи Б. Щербини агрономом. І все ж держзамовлення по продажу державі м'яса виконали. Та й надої за рік з 3,5 довели до 8,5 кілограма на добу. Рентабельність у «Ниві» становила 82,9 відсотка. На своєму рахунку на початку року колектив мав понад мільйон карбованців.

Верховна Рада вже обговорювала проект Закону про фермерське господарство. Орендарі чекали його, плекали надію нарешті стати повноправними господарями. А тим часом над їхніми головами збиралися хмари. З'ясувалося, що «Ниву» створили нібито незаконно, оскільки не було на це дозволу зборів колгоспників чи правління. При цьому опоненти посилалися на Закон про підприємництво в УРСР. Але Закон опублікований 27 березня 1991 року, а «Нива» зареєстрована 14-го. Потрібне рішення правління? Але ж усі документи про передачу «Ниві» техніки, землі, худоби, майна засвідчили головні спеціалісти — ті самі члени правління, заперечували орендарі. Крім того, договір підписав голова правління, його засвідчено колгоспною печаткою.

Численні комісії, що майже щодня приїжджали в Іваницю, ситуацію не прояснили, протистояння між колективами зростало. В селі активно формувалася думка про те, що незаконно створена «Нива» обдирає колгосп і гребе собі гроші.

Кілька років тому в Іваниці вбили дільничного інспектора міліції Костюка. «Буде і Щербині те, що Костюку», — мандрує селом зловісна обіцянка. І це не жарти. «Ви знаєте, — розповідали мені в колгоспі, — наші люди навіть не вітаються з орендарями». Чому ж це не стривожило керівників? Адже є в цьому і їхня вина.

Ситуація справді складна, заплутана. Та вихід з неї, звичайно ж, є. Тільки не хочуть знайти його іваничани. Одні — через недостатню поінформованість, інші — через заздрість і навіть ворожість. У протистоянні загублено суть. Як кажуть, з водою і дитятко виплеснули. Адже для чого створювали орендний колектив? Щоб ефективніше господарювати. Правильно, заробітки орендарів високі, але ж і працюють вони значно краще. І хоч би хто до них ставився — це факт.

Якщо справді є якась юридична неузгодженість, претензії до умов договору, треба розібратися, внести зміни. Але в тому-то й річ, що зовсім не турбота про законність і не здоровий глузд керували людьми, які вирішували долю «Ниви». «Я вважаю, що таке ОСП (орендне сільськогосподарське підприємство.— **В. С.**) нам не потрібне, недоцільно його утримувати на кошти колгоспу (?) і не мати жодної вигоди, крім збитковості», — говорив на колгоспних зборах один з промовців. «Не знаю, якими словами висловити своє обурення через те, що стільки шкоди завдає господарству це ОСП», — вторив йому інший. «Все населення території Іваницької сільської Ради обурене поведінкою цього колективу і його керівника Щербини, які шкодять нашому колгоспу», — гнівно проголошував третій... Десь це ми вже чули. Знайома інтонація. Чи не так?

Чим же шкодить Щербина селу та колгоспу? Може, тим, що забезпечує молоком та м'ясом сільську лікарню та дитсадок? Чи тим, що для дитсадка відкрив рахунок на 30 тисяч? Забезпечення необхідним пенсіонерів, які живуть на території бригади, доплата солдатським вдовам, оранка городів — це орендарі відразу взяли на себе.

Справді, вони не виконали всіх умов договору. Та як могли їх виконати, якщо цього не зробив і колгосп? Невідома сума збитків, що завдала в результаті цього «Нива» колгоспові, а орендарі свої збитки через невиконання умов договору підрахували—420 508 карбованців.

Що ж, не склалися відносини. Іноді і в сім'ї таке буває. Який же вихід? Звичайно, розійтися. Так Щербині і порадили: подайте заяву про розподіл колгоспу імені Калініна на два. Заяву про відокремлення розглядали на цих же зборах. Першим питанням ліквідували «Ниву», а другим — відмовили в розподілі і записали: «Вважати колгосп імені Калініна єдиним господарством». Вважати, звичайно, можна, але ж...

Закон про селянське (фермерське) господарство був для орендарів рятівним кругом. Та ледь вони за нього вхопилися, як шторми, що в цей самий час кидали їхній корабель на скелі, вирвали його і погнали у відкрите море. Ледь-ледь видніється він на обрії.

Землю їм таки дали, хоча, звичайно, і тут не обійшлося без традиційного вже псування нервів. А ось техніку... Третейський суд запропонував два варіанти розподілу: спочатку — на кількість землі. Потім — на паї. Та обидва не влаштували голову колгоспу В. Логвина.

Успіхи орендарів у колгоспі пояснювали тільки одним: у них більше техніки. А розділилися — і з'ясувалося, що забрати її у «Ниви», як це хотілося, не вдасться. Бо якщо в орендарів є «зайві» трактор, комбайн та деякий реманент, то колгосп повинен віддати їм вісім автомашин різних марок.

Обласний третейський суд з рішенням районного практично погодився. А в районному, для якого ця справа незвична, її певний час тихо марудили, не приймали, а потім і відмовили. А тут саме і до законодавства внесли зміни: таку справу народний суд не розглядає.

Що сьогодні? Новоспечені фермери чекають зборів колгоспників і готуються. Орендарі запропонували кілька варіантів вирішення майнового спору. Проте жоден із них не влаштовував правління колгоспу. Більше того, не маючи жодних законних підстав для задоволення своїх вимог до орендарів, правління пішло на силові методи вирішення конфлікту. Скориставшись відсутністю орендарів, колгоспники на чолі з головою правління підігнали автозварювальний агрегат до ангара для сільськогосподарської техніки, позрізували замки на воротах і захопили комбайни та трактори з усім необхідним для обробітку землі реманентом. Під арешт колгоспу потрапило також і особисте майно членів орендного колективу, каса взаємодопомоги, склад запчастин. Конфлікт дедалі поглиблювався, незважаючи на те, що орендарі в установленому порядку звернулися до міліції та прокурора району. Начальник міліції пообіцяв розібратись, а прокурор відповів, що ця справа підлягає компетенції суду.

А тим часом відчувши, що правоохоронні органи не реагують на скарги орендарів, колгосп вирішив довести справу з ними до логічного кінця. Затримує і ставить під замок єдину в орендарів машину для перевезення людей. Найсміливіші з колгоспників уже мріють зібрати урожай пшениці з орендарів. А на обличчях орендарів — рішучість і готовність до будь-яких дій. «Пшениці колгоспові не віддамо», — стиха перемовлялися вони між собою.

Що ж далі? Подавати справу до арбітражного суду?

Скільки це триватиме? Хто знає?

А хто від цього виграє сьогодні? Держава? Навряд. Споживач? Теж ні. Складні вони, реформаторські процеси на селі. Та чи не занадто? І чи не надто велику данину сплачують люди, які прагнуть одного — економічної свободи? Дайте їм її, і вони нагодують і себе й суспільство.

Віра САЛАТА.
Чернігівська область.

Експрес-новини

ХОНЕККЕР — У БЕРЛІНСЬКІЙ В'ЯЗНИЦІ

Заарештовано і відправлено до берлінської в'язниці Моабіт керівника колишньої НДР Хонеккера. Це сталося після того, як він прибув з Москви до Берліна. Учора йому пред'явили офіційні звинувачення. Зокрема, в тому, що він наказав стріляти в людей, які намагалися нелегально втекти на Захід. Судовий процес над Хонеккером розпочнеться пізніше. Згідно з повідомленнями колишній керівник НДР залишив Посольство Чилі в Москві добровільно.

ЯК ПРИЙШЛИ, ТАК І ПІШЛИ

Без будь-яких доказів розробки Іраком зброї масового знищення залишили міністерство сільського господарства у Багдаді інспектори ООН. Проте голова інспекторської групи заявив, що є ознаки вивезення з цього будинку деяких матеріалів.

КУРДИ МАТИМУТЬ ПІДТРИМКУ

Надалі підтримувати іранців, які виступають проти режиму Хусейна, пообіцяв держ. секретар США Бейкер. Він зустрівся у Вашингтоні з представниками іракських інакомислячих. Зокрема, один з лідерів курдів Талабані заявив, що США пообіцяли допомогу для захисту курдського населення в Північному Іраку. Він також закликав так само підтримати мусульман-шиїтів на півдні країни.

КУДИ ПОДІТИСЯ БІДНИМ ГАЇТЯНАМ?

Припинити репатріацію гаїтянських біженців наказав американському урядові апеляційний суд у Нью-Йорку. За твердженням суду, репатріанти мають, по-перше, пройти співбесіду з представниками імміграційної служби, а по-друге, американський закон забороняє передавати іноземних громадян до рук їхніх переслідувачів. Втім, уряд заявив, що подасть апеляцію до Верховного суду США для скасування згаданого рішення.

ЗАМІСТЬ МИРУ — НОВИЙ КОМІТЕТ

Безрезультатно завершився в Лондоні черговий раунд переговорів з припинення вогню в Боснії і Герцеговині. Однак представники трьох громад республіки погодилися заснувати комітет з нагляду за додержанням прав людини. Ця установа буде посередником у досягненні домовленостей про припинення вогню і обмін військовополоненими.

Тим часом до Сараєва вперше наземним шляхом прибув вантаж гуманітарної допомоги. Українські та єгипетські військовослужбовці у складі миротворчих сил ООН зайняли позиції в Сараєвському аеропорту.

Контакти і контракти

УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС В ТУРКМЕНИСТАНІ

НАБАГАТО ШВИДШЕ, НІЖ ПОЛІТИКИ, ЗНАЙШЛИ СПІЛЬНУ МОВУ БІЗНЕСМЕНИ ТУРКМЕНИСТАНУ ТА УКРАЇНИ.

Вони створили спільне підприємство «Лугдашмет», яке займається виробництвом металевих труб. Туркменська сторона, і в першу чергу власті Дашховуза — обласного центру на півдні республіки, зобов'язалися дати приміщення під майбутні цехи, а також кредити і матеріали. Українська сторона, а саме Луганське виробниче об'єднання «Енергія», взяло на себе роль генпідрядчика.

Як повідомляє газета «Туркменская искра», замовлення на виготовлення необхідного обладнання вже розміщені на українських заводах і почалось їх виконання. Загальна сума контрактів оцінюється в 28 мільйонів карбованців. З пуском нового виробництва Дашховузу поставлятиме щорічно для потреб області і всього Туркменистану більш як 60 тисяч тонн труб.

А доки дійде до діла, тут вирішили разом з українськими колегами взятися за старі безгосні труби відпрацьованих газових і нафтових свердловин. Досить витягти їх із землі — і можна з успіхом використовувати в комунальному господарстві. Прибуток ділитиметься відповідно до вкладу.

Амангельди НЕПЕСОВ.

Ашгабат.

Фотофакт

Як забезпечити енергією свою незалежність? Така проблема, серед інших, з різною гостротою постала нині перед суверенними республіками СНД і не лише перед ними. Зрозуміло, кожний намагається вирішувати її по-своєму. Хтось, орієнтуючись на енергозберігаючі технології й враховуючи екологічний стан в країні, закриває діючі і припиняє будівництво нових ГЕС. Інші беруться розв'язувати проблему традиційними методами. Наприклад, у Таджикистані продовжують будівництво Рогунської ГЕС. А у країні гір і гідростанцій доводиться зводити на гірських ріках. Щоб забезпечити надійність таких ГЕС, необхідно закріпити береги-скелі на місці майбутнього будівництва. НА ЗНІМКУ: саме цю ризиковану операцію виконує бригада скелолазів.

Фото Нуріддіна ХАЙРІДДІНОВА.

Скандал

ПОМСТА ПО-ФРАНЦУЗЬКИ

Припинив роботу 18-ти енергоблоків на різних АЕС країни Комісаріат з атомної енергії Франції. На одному з них, як стало відомо, сфальсифіковані результати перевірки зварювальних швів. Підтасовку документів зроблено у відділі контролю компанії, яка споруджувала цей та решту згаданих енергоблоків.

Перевірка, яку провів французький Комісаріат, підтвердила розбіжності між справжнім станом швів і тим, що зазначені у документах. Тепер Комісаріат не даватиме дозволу на пуск блоків, доки компанія, яка проштрафилася, не дасть гарантій, що знову так не будуватиме і що всі блоки працюватимуть безпечно.

А розкрив «секрети фірми» звільнений працівник цієї будівельної компанії.

За повідомленням журналу «Ньюклеонікс уїк».

Гортаючи зарубіжну пресу

«ПОВЕРНУТИСЯ ДОДОМУ — ЦЕ ПОЧАТОК»

Кореспондент Агентства Франс Пресс передав з Ташкента:

Кримські татари, що живуть в Узбекистані від моменту висилки їхніх сімей у 1944 році за наказом Сталіна, хочуть повернутися на рідний півострів, хоча й розуміють, які труднощі на них там чекають.

Дійсно, незважаючи на запевнення українського уряду, який закликає їх повернутися, більшість татар розуміє, що часи в Криму такі ж тяжкі, як і в Узбекистані, і багато хто занепокоєний своїм майбутнім.

«Повернутися додому — це хоча б початок»,— мовить Шевкет Юнисов, професор і журналіст, котрий розраховує відбути до Криму на постійне місцепроживання восени.

«В Узбекистані зараз піднімається хвиля націоналізму. Люди з дедалі більшою недовірою ставляться до нас, і ніхто тут не прагне, очевидно, допомогти татарам»,— каже він.

Тривогу Шевкета Юнисова поділяє багато татар.

Кількість виселених з Криму татар коливається, за різними оцінками, від 200000 до 400000 чоловік, але багато інших покинули цей чорноморський півострів у наступні роки, відбувши до найрізноманітніших місць — від Сибіру до Туреччини.

Однак обіцянка українського уряду надати татарам допомогу на влаштування в сумі 7 мільярдів карбованців і виділити їм землю породило для них промінь надії.

«Сюди прибули лише старі, жінки та діти»,— підкреслює один з висланих, нині — завідуючий відділенням російської та татарської філології в Ташкентському філологічному інституті.

«У моєї матері був із собою лише чемодан, де лежали її весільна сукня, кілька тарілок та ложок. Мій батько загинув — його скинули з поїзда у Волгу. Ми пережили тяжкі часи, а зараз хочемо повернутися на батьківщину»,— каже він.

Офіційно Україна, що, як досі, відмовляється повернути Крим Росії, намагається допомогти татарам, щоб «виправити історичну помилку».

Але український Президент Леонід Кравчук дав зрозуміти, що одна з головних цілей допомоги «репатріантам» — надати деяку різноманітність етнічному складу населення півострова, більшість якого становлять росіяни.

Відгомін події

ПЕРЕСТРІЛКА В ГЮМРІ. ПОГЛЯД З МІСЦЯ ПРИГОДИ

Нещодавно в Гюмрі виник збройний конфлікт між військовослужбовцями підрозділу військ СНД, дислокованого в цьому місті, і бійцями вірменської національної армії. В результаті перестрілок кілька чоловік було вбито, в тому числі ні в чому не винних мешканців Гюмрі. За даним фактом порушено кримінальну справу, котру ведуть прокуратури Вірменії та Росії.

Враховуючи особливу важливість об'єктивного розслідування пригоди, Міжнародний конгрес із прав людини, постійно діючий в рамках НБСЄ, і Комітет російської інтелігенції «Карабах» (КРІК) вирішили провести самостійне вивчення обставин цього інциденту. З цією метою в Гюмрі побували співголова конгресу Данилов і представник КРІКу Алексеєвський. Наш кореспондент зустрівся з Віталієм Даниловим і попросив відповісти на кілька запитань, пов'язаних із гюмрійською справою.

— Віталію Олексійовичу, чим викликана необхідність участі вашої групи в розслідуванні? Адже йде слідство, в якому задіяні правоохоронні органи обох сторін, і саме вони покликані відповісти на всі запитання, що виникли.

— Ми не збиралися підміновувати офіційне розслідування. Просто хотіли вивчити обставини справи у зв'язку з тим, що по телеканалу Останкіно та через засоби масової інформації Росії було передано, на наш погляд, однобічну інформацію. Ще до завершення офіційного розслідування вся вина була покладена на одну сторону. Ми визнали за необхідне дізнатися істину з вуст безпосередніх свідків цього конфлікту. Тож це не розслідування, а погляд з місця пригоди.

— Які результати ваших спостережень?

— Перш за все хотів би сказати, що перестрілка виникла внаслідок щонайгрубішого порушення закону. Військова частина здійснювала передислокацію з Вірменії в Грузію за наказом, як нам вдалося попередньо встановити, зі штабу округу. Але командування військової частини не мало дозволу на передислокацію від штабу 7-ї армії та МО Вірменії. Природно, на кордоні, при перевірці військової частини, що рухалась на марші, одразу ж виникло запитання: де дозвіл? Саме це порушення закону — відсутність відповідного документа — і призвело до подальших подій. Вірменські бійці, що охороняли кордон, запропонували повернути частину в Гюмрі і там з'ясувати, чи дано дозвіл.

Наступний хід подій нам вдалося простежити за свідченнями людей з житлового району Гюмрі, де зупинилась повернута з вірмено-грузинського кордону військова частина. Вони розповіли, що спершу між вірменськими бійцями і військовослужбовцями підрозділу йшла суперечка, яка переросла у сварку. Потім один з офіцерів дав команду відкрити вогонь. Солдати стріляли в повітря, але попали у вікна будинків, де поранили кількох мешканців. У відповідь було дано автоматні черги по колесах військових грузовиків, щоб вони не змогли самовільно поїхати. Почалася стрілянина, в результаті котрої убито кілька військовослужбовців, вірменських бійців та мирних жителів.

Ми не збираємося і навіть не маємо права визначати ступінь винуватості тієї чи іншої сторони. Ясно, що постраждали ми всі разом. Загинули російські та вірменські солдати, загинули і ні в чому не винні мешканці.

У даній історії нас дуже хвилює політичний аспект. За це півріччя в Вірменії сталося два інциденти з військовими. Навесні — в Артику і нині — у Гюмрі. За першим випадком МО Росії одразу ж провело прес-конференцію, прислало на місце комісію, зробило заяву для преси. За другим — ще до вивчення обставин на місці — одразу ж із серйозним попередженням виступив віце-прем'єр Росії Гайдар. Почалася широка пропагандистська кампанія в пресі.

— Як ви маєте намір розголосити виявлені вашою групою факти?

— На основі знятих нами телематеріалів у Гюмрі ми збираємося підготувати телерепортажі, а точніше телерозслідування, телепопередження, щоб показати їх по Центральному та Російському телебаченню.

Не думаю, що нам це зробити буде легко. Але ми будемо добиватися. Народ Росії, всі держави СНД повинні знати правду про події в Закавказькому регіоні і про підхід до них офіційних властей.

Розмову вів Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Єреван.

Власкори повідомляють

Ашгабат

ХТО БАЖАЄ ДО ІРАНУ

ВІДКРИТО ПЕРШИЙ РЕГУЛЯРНИЙ АВТОБУСНИЙ МАРШРУТ З ТУРКМЕНИСТАНУ ДО ІРАНУ.

— Рейси з Ашгабата в іранське місто Мешхед здійснюватимуться двічі на тиждень,— повідомив начальник управління перевезень Міністерства автотранспорту Туркменистану Пурлієв.

За його словами, вартість квитка — 1500 карбованців. Здійснити поїздку до Мешхеда зможуть не лише мешканці Туркменистану, а й інших країн СНД. Для цього необхідно мати відповідний дозвіл для проїзду до Ірану. На митниці всі пасажири проходитимуть огляд на загальних підставах. Заборонено провезення наркотичних засобів, вибухових речовин та вогнепальної зброї. У перспективі, якщо попит зросте, кількість рейсів буде збільшено.

Огульбібі АМАННІЯЗОВА.

28 МІЛЬЙОНІВ НА «ХРЕСТ»,

або Дещо про «ведмежатників» нової генерації

Упродовж десятиліть нас виховували на неперевершеності й непохитності будь-яких вітчизняних систем, у тому числі і кредитно-банківської. І раптом, з приходом гласності, народ був шокований повідомленнями про «великомасштабні» валютні проколи Зовнішекономбанку колишнього Союзу, кримінальні кренделі керівників-хабарників Дніпропетровського обласного управління Промбудбанку. А сьогодні ми — свідки зародження ери «ведмежатників» нового гатунку, позбавлених архаїчних класичних відмичок. Ці, сучасні, «беруть» банківський сейф, не знімаючи білої сорочки чи краватки...

За даними МВС України, на середину травня у нас налічувалося понад 110 комерційних і кооперативних банків, у тому числі до 17 тисяч структурних підрозділів на рівні областей, міст, районів. Звісно, правоохоронців хвилює не кількість банків, а дещо інша цифра. Протягом першого кварталу обсяг простроченої заборгованості короткотермінових кредитів зріс у... 12 разів і перевищує мільярд карбованців. Себто ті, хто позичив у держави гроші, повернути їх не можуть або не хочуть.

Наш сьогоднішній співрозмовник — начальник відділу Міжрегіонального управління по боротьбі з організованою злочинністю МВС України підполковник міліції Станіслав КЛЮШКЕ.

Кримінал

— Станіславе Миколайовичу, давайте почнемо з того, що ситуація для держави, прямо кажучи, дика. З одного боку, вона задихається від нестачі готівки — немає чим виплатити зарплату трудовим колективам, з другого,— маємо ось такі страшні випадки, коли ця сама готівка з допомогою банківської системи мішками потрапляє до рук жменьки злодіїв. Люди ж бачать це, бачать, як позавчорашній двієчник, який за своє куце життя жодного разу не впрів і не змерз, стає у всіх на очах «підпільним мільйонером». Отож цілком резонно запитують: що ж це діється?

— Почну з того, що вихід підприємств, організацій з-під відомчої підлеглості, перехід їх на акціонерні й інші форми господарювання, отже, і пов'язаний з цим крах відомчого контролю, приватизація за умов відставання нового законодавства призвели до масових зловживань, хабарництва, крадіжок, розбазарювання державних і матеріальних ресурсів. За цих умов консолідується злочинний світ, злигуються «тіньовики» й окремі працівники кредитно-банківської системи з метою викачування грошей, нагромадження так званого первинного капіталу. Зловмисники використовують насамперед недосконалість нашої банківської системи, «відмивають» гроші з допомогою безготівкових кредитів, позик.

В Одесі викрито організовану злочинну групу, до якої входили директори двох малих підприємств (один з них перебував у розшуку за крадіжку державного майна), начальник бюджетного відділу одного з районних відділень Житлосоцбанку й інші (прізвищ тут і надалі не називаю, бо ще не скрізь своє слово сказав суд). З липня 1991 року по січень 1992 року група «відмила» понад 11 мільйонів карбованців, що належали 24 клієнтам. До того ж, за рахунок приписок і завищення фондів зарплати ці ділки привласнили мільйон карбованців.

А в Харкові директор одного з малих підприємств і водночас голова кооперативу з допомогою керуючої одного з банків переховував сумнівно зароблені гроші з рахунків МП і кооперативу на відкриті за фіктивними дорученнями особисті рахунки «продавців», з яких за такими ж дорученнями знімав і привласнював. За нашими підрахунками, цих грошей було до 3 мільйонів карбованців.

— Серед нечистих на руку наших співвітчизників, які цинічно ошукують державу, нас з вами, чималий відсоток тих хто знайшов собі «дах» у вигляді якихось харитативних, тобто милосердних, організацій — «афганських» наприклад.

— Уже ні для кого не секрет, що нові економічні структури, які займаються благодійною діяльністю, «знаджують» багатьох «благодійників» деякими перевагами, насамперед пільговим оподаткуванням.

Мої колеги з Луганська викрили групу розкрадачів, які діяли під прикриттям спеціально створеного в районному центрі Кремінна малого підприємства «Товариство сприяння ветеранам війни в Афганістані». Вони з допомогою своїх зв'язків отримали в Луганському відділенні Агропромбанку позику на 20 мільйонів карбованців — начебто для розвитку підприємства і закупівлі товарів для «афганців». І розвитку, і товарів, як ви здогадалися, виявилось дуже мало, бо «благодійники» оцінили свою «працю» у 4,5 мільйона карбованців, котрі мали намір отримати у вигляді так званої «заробітної плати».

Подібно до цього, «позичивши» в Луганському відділенні Промбудбанку 20 мільйонів карбованців нібито для закупівлі товарів народного вжитку і надання допомоги малозабезпеченим сім'ям, «перекачували» гроші і керівники одного з молодіжно-житлових комплексів.

— Станіславе Миколайовичу, слухаєш про оці роздані наліво і направо щедрою рукою банкірів мільйони і згадуєш бідолашних сільських фермерів, які місяцями оббивають пороги найрізноманітнішого начальства, щоб отримати хоч якийсь кредит та звести на ноги свої убогі господарства... Як же так виходить? Одні під сумнівні програми отримують мільйони, інші для вочевидь необхідних робіт не можуть позичити й ламаного гроша. Чи не вбачаєте ви в цьому не тільки недосконалості всієї кредитно-банківської системи, а й наслідків низького професіоналізму самих банкірів і навіть елементарної їхньої нечесності?

— Вже самі факти, які я наводив, свідчать щонайменше про те, що банки не вивчають клієнтуру, її платоспроможності, гарантій тощо. Ми маємо факти і злочинно недбалого ставлення банківських працівників до вивчення якості документів, що надходять від клієнтів для отримання особливо великих позик, кредитів. Ось приклад, який, певен, шокує будь-кого. Торік органи внутрішніх справ Дніпропетровської області викрили організовану злочинну групу, що складалася з мешканців далекої Вірменії.

Вісім молодих людей, використовуючи підроблені документи вірменської асоціації Товариства Червоного Хреста та Зовнішекономбанку Вірменії, під виглядом закупівлі продуктів для потерпілих від землетрусу отримали в комерційному банку «Дніпро» 10 мільйонів карбованців і привласнили їх. А до того ці сучасні сини лейтенанта Шмідта в такий самий спосіб «позичили» 18 мільйонів карбованців у товариства «Аллабак», 3 мільйони 365 тисяч у Жовтневому відділенні Укрсоцбанку Дніпропетровська і 400 тисяч карбованців в Правобережному відділенні Агропромбанку. Навмисне чи ні «проморгали» такі суми банкіри, мають встановити слідство і суд. Але ми вже не раз переконувалися, що й деякі керівники банків самі, як кажуть, нечисті на руку.

Ласою на державні гроші виявилася начальниця операційного управління дирекції одного акціонерно-комерційного банку в Криму. Слідство встановило, що, змовившись із керівниками кооперативу й асоціації, ця службова особа оформляла й забезпечувала видачу їм кредитів готівкою, за яку закуповувалася валюта. Лише за один місяць вона видала «своїм» клієнтам майже 9 мільйонів карбованців, а ті, у свою чергу, встигли скупити понад 50 тисяч доларів США й іншої валюти.

— У такому разі завжди виникає запитання: що ж робити? Те, що потрібні кардинальні зміни у всій кредитно-банківській системі, сподіваюся, зрозуміло всім. Але доки там, як то кажуть, каша звариться, правоохоронним органам і управлінню по боротьбі з організованою злочинністю зокрема, потрібно вже сьогодні нарощувати сили для викриття ось таких злочинців, що підривають нашу економіку.

— Потрібен реальний, суворий державний контроль над цією інституцією. Сьогодні кредитно-банківська система, як та держава в державі, не терпить чужого погляду, зокрема правоохоронців. Чи не з боязні, що на поверхню випливуть деякі «хитрощі» їхнього хитрого господарства, скажімо, система кредитування за принципом «ти — мені, я — тобі»?

Наша служба спільно зі службою захисту економіки від злочинних посягань розробила додаткові заходи. Але нам потрібні додаткові сили — розширення штатів за рахунок досвідчених фахівців в галузі економіки, поліпшення фінансового, матеріально-технічного забезпечення тощо. Сподіваємось, держава нарешті усвідомить, що, вклавши кошти у зміцнення служби, в кінцевому підсумку збере у десятки й сотні разів більше.

Вів розмову
Анатолій БЕНЬ.

Barcelona'92

ЛУГАНСЬКИЙ ДЕНЬ НА ІГРАХ

Позавчора на Олімпіаді в Барселоні було розіграно 17 комплектів нагород:

Стрільба кульова. Малокаліберна гвинтівка. Чоловіки. Лі Єн (Корея).

Стрибки у воду. Трамплін. Чоловіки. М. Лензі (США).

Плавання. 400 м, вільний стиль. Чоловіки. Є. Садовий (ОК, Росія) — 3.45,00 (рекорд світу). 100 м, батерфляй. Жінки. Хун Цзян (Китай). 200 м брас. Чоловіки. М. Берроумен (США) — 2.10,16 (рекорд світу). 100 м, брас. Жінки. О. Рудковська (ОК, Білорусь). Естафета 4×100 м, вільний стиль. Чоловіки. 1. США, 2. ОК (у її складі плив П. Лникін Україна, Вінниця).

Велоспорт (трек). Індивідуальна гонка переслідування. Чоловіки. К.-М. Бордмен (Великобританія).

Сучасне п'ятиборство. Особисті змагання. А. Скржипашек (Польща). Командні. Польща.

Важка атлетика. 67,5 кг. І. Мілітосян (ОК, Вірменія).

Боротьба греко-римська. 48 кг. О. Кучеренко (ОК, Україна, Луганськ). 74 кг. М. Іскандерян (ОК, Вірменія). 130 кг. О. Карелін (ОК, Росія).

Дзюдо. Жінки, до 66 кг Б. Реве (Куба). Чоловіки, до 86 кг. В. Легієн (Польща).

Гімнастика спортивна. Командні змагання. Чоловіки. (І. Коробчинський, Г. Місютін — обидва Україна, Луганськ, Р. Шаріпов — Україна, Харків, В. Щербо — Білорусь, В. Беленький — Азербайджан, О. Воропаєв — Росія).

От і дочекалися ми тієї миті, коли на честь олімпійської перемоги України пролунав її державний гімн і на щоглі замайорів жовто-синій прапор. І подарував нам її 23-річний армійський борець з Луганська Олег Кучеренко. Незважаючи на свій досить молодий вік, Олег — дворазовий чемпіон світу (1989 і 1990 років). Разом із своїм учнем сьогодні приймає поздоровлення його наставник Олексій Онищенко.

Узагалі середа була луганським днем на Олімпіаді. Адже ще двоє луганчан — гімнасти Коробчинський та Місютін — нагороджувалися золотими медалями. Обидва — динамівці. Ігореві Коробчинському скоро виповниться 23 роки. Він чемпіон світу різних років, а нинішнього став абсолютним переможцем європейської першості. Тренує чемпіона Анатолій Шемякін.

Григорію Місютіну, абсолютному чемпіонові світу (1991) 22 роки. Наставник лауреа — Микола Дегтярьов.

Нарешті — третій наш «іменинник», 21-річний Рустам Шаріпов. Він не такий титулований, як його колеги-земляки. Але Рустам уже вписав своє ім'я золотими літерами в історію спорту України. Він — олімпійський чемпіон.

Телебачення

СУБОТА

1 серпня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 Привіт, Маріє. IV відбірковий тур фестивалю української популярної музики.
9.05 Для дітей. Художній фільм із субтитрами «Літо в черепашці». 1 серія.
10.20 «Віртуози» у Львові.
11.15 Доброго вам здоров'я. (Професія: медсестра. Інтерв'ю, яке вас зацікавить).
11.45 Синхронне плавання. Першість СНД.
12.20 УТН.
12.35 Концерт симфонічної музики.
13.40 Телефільм «Розкажи про мене» (Г. Косинка).
14.05 До Всесвітнього форуму українців. «І всі ми українці». Концертна програма.
14.50 Солдатські листи.
15.30 Всерйоз і жартома. Естрадна програма.
16.50 Телефан. Хіт-парад.
17.35 Відродити душу. Живописці О. Бородай і О. Бабак.
17.55 Художній телефільм «Собака на сіні». 1 серія.
19.00 УТН.
19.10 Кераміка для нас.
19.30 Художній телефільм «Собака на сіні». 2 серія.
20.45 На добраніч, діти.
21.00 «ДНІПРО». Ай Пі Київ інформує.
21.35 Арт-майдан.
23.10 УТН.
23.25 Фільм-вистава «Очима сатани».

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

6.30 Суботній ранок ділової людини.
7.30 На XXV літніх Олімпійських іграх.
8.10 Прем'єра науково-популярного фільму «Музичні інструменти та їх історії». 8 серія.
8.35 Як досягти успіху.
8.50 Радіо «Труба».
9.20 Центр.
10.05 XXV літні Олімпійські ігри.
12.10 НЛО: неоголошений візит.
12.40 Музей на Делегатській. Ярмарок чудес.
13.10 Прем'єра художньо-публіцистичного фільму «Людина чи диявол?» Фільм 2.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Фільм — дітям. «Пригоди маленького Мука».
15.30 У світі тварин.
16.10 Снилося Шахматове...
16.55 Мультфільм «Бджола Майя».
17.20 Щасливий випадок.
18.25 Вперше на телеекрані. Художній фільм «Етюди про Врубеля».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 XXV літні Олімпійські ігри. У перерві — 23.00 Новини.

КАНАЛ «РОСІЯ», ІІ ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.20 «Іркутськтелефільм» представляє...
8.00 Баскетбольний огляд НБА.
8.30 Програма «03».
9.00 Ретро-естрада.
9.10 Пілігрим.
9.55 XXV літні Олімпійські ігри. Щоденник Олімпіади. Легка атлетика. Плавання. Велоспорт.
12.55 Спорт-шоу.
13.00 Вісті.
13.20 Денний сеанс. «Єдина». Художній фільм.
14.55 «Бурда моден» пропонує...
15.25 Зазирнемо у святці. Фільм про життя преподобного Серафима Саровського.
15.55 Росія і світ.
16.25 Майстри. Зустріч з акторами С. Немоляєвою, батьком та сином Лазаревими.
17.10 Парламентський вісник.
17.25 Київська панорама.
17.45 Надвечір'я.
18.40 Мультфільми.
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожен день.
19.30 XXV літні Олімпійські ігри. Легка атлетика. Спортивна гімнастика (жінки).
22.00 Вісті.
22.20 Музичний фільм «Глечик біля колодязя».
22.55 XXV літні Олімпійські ігри. Дзюдо. Спортивна гімнастика (жінки).

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

11.55 Мультфільм «Як я провів літо».
13.15 Відеомузика.
19.35 Мультфільми.
20.25 Худ. фільм «Ілюзія вбивства».
22.15 Відеомузика.
22.30 Худ. фільм «Фатальна жінка».

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідуючий відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-44.

Рукописів не повертаємо.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.

Загальний тираж 437.758.

Комбінат друку видавництва «Преса України».

252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311144.

1 2 3 4 5 6 7 8 9